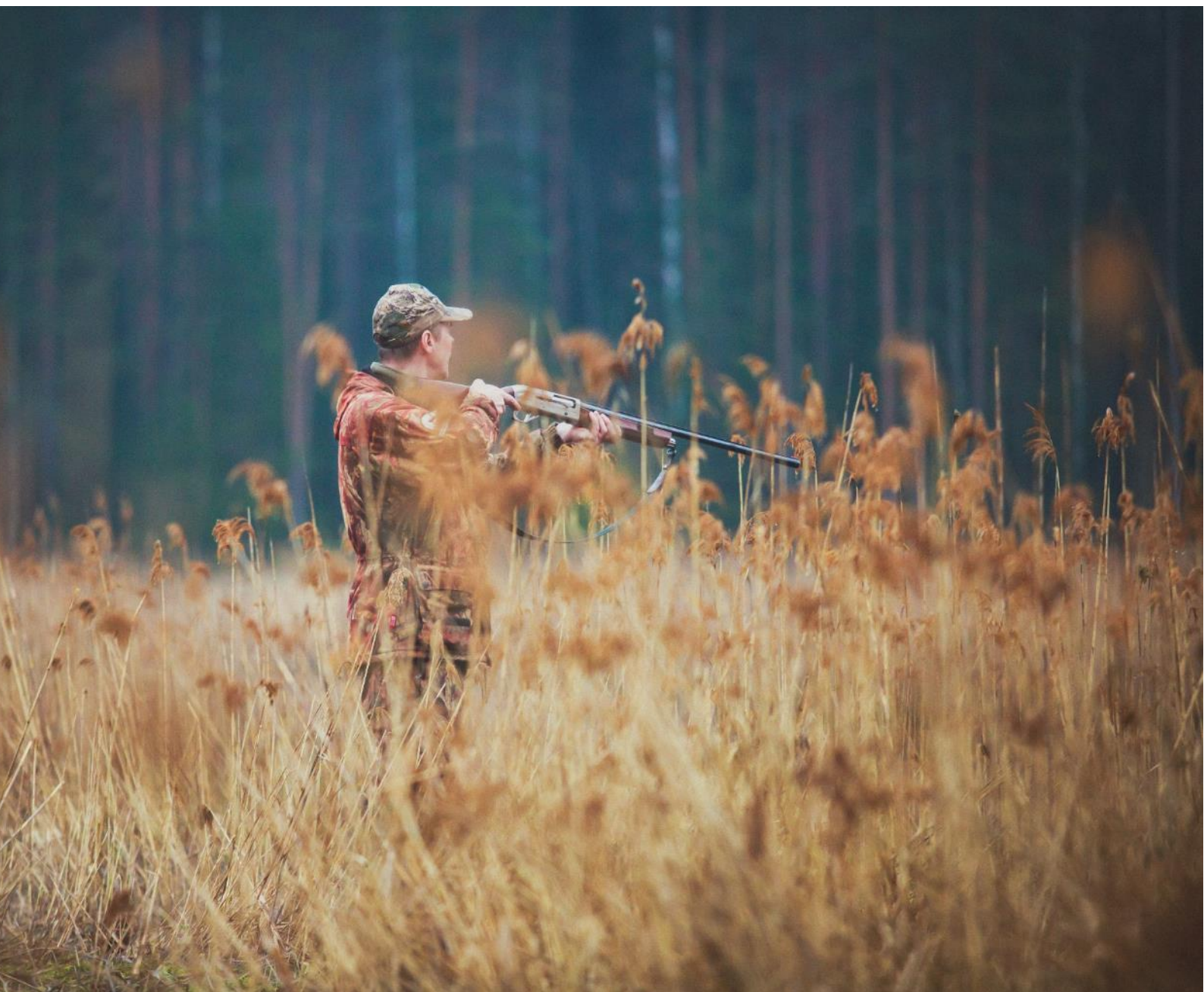

FREDRIKSTAD KOMMUNE

Retningslinjer for jakt på kommunal grunn

VEDTATT AV BYSTYRET 23.03.2023

Innledning

Jakt er en viktig kilde til trivsel og livskvalitet for jegere. Selv om jakt er en liten aktivitet i omfang, sammenlignet med andre friluftslivsaktiviteter, har aktiviteten likevel betydelig verdi i form av rekreasjon, helsegevinst, gode naturopplevelser, og som en viktig sosial aktivitet for dem som deltar.

Fredrikstad kommune er grunneier av flere eiendommer med dyrket mark, skog, øyer og holmer. Noen av eiendommene har vært i kommunens eie fra før kommunesammenslåingen i 1994, og noe er ervervet i nyere tid.

Bystyret vedtok i 2022 rullering av *Kommunedelplan for naturmangfold – handlingsplan 2022–2026*. Et av tiltakene som er nevnt i planen er å utarbeide retningslinjer for jakt på kommunale eiendommer. Et annet tiltak er å oppmuntre jegerne til å ta vare på gode produksjonsdyr (gjerne eldre kuer og okser), for å øke slaktevekter. I tråd med oppfølging av disse tiltakene har Fredrikstad kommune utarbeidet dette dokumentet om retningslinjer for jakt på kommunal grunn. Dokumentet er delt i fire deler:

Del 1 – Generelle prinsipper for jakt på kommunal grunn – omhandler etiske prinsipper for jakt, generelle retningslinjer, inngåelse av avtaler.

Del 2 – Jakt på storvilt – omhandler hvilke storviltarter som kan jakes på, hvem som kan jakte, samt hvordan jakta skal utføres.

Del 3 – Jakt på småvilt – omhandler hvilke småviltarter som kan jakes på, hvem som kan jakte, samt hvordan jakta skal utføres.

Del 4 – Retningslinjer – Oppsummerer teksten i de andre delkapitlene ned i konkrete retningslinjer.

Gjennom viltlovens § 27 er det grunneier som har enerett til jakt og fangst på eiendommene.

Formålet med retningslinjene er å:

- skape en lik behandling av søknader fra jegere som ønsker å jakte på kommunal grunn
- ta hensyn til de ulike brukerne av friluftsområdene
- ha en helhetlig plan for bortleie av områder til jakt og fangst
- sikre god dyrevelferd

Retningslinjene vil også bidra til å gi en god oversikt over hva som forventes i jaktutøvelse på lokaliteter hvor Fredrikstad kommune er grunneier. Jakt på kommunal grunn skal legges til rette for jakt for nye og uerfarne jegere.

I Fredrikstad er det utfordringer med rev i dårlig forfatning i urbane områder, stor bestand av grågås i jordbruket, mink som plyndrer sjøfugleir og trafikkpåkjørslar av hjortevilt. Det er viktig å forvalte artene, og spesielt hjortevilt, av hensyn til dyrevelferd og trafikksikkerhet. Retningslinjene i dette dokumentet legger opp til en viltforvaltning som vil bidra til å sikre en god forvaltning på områder hvor det er utfordringer mellom jaktbare arter og andre samfunnsinteresser.

Innhold

Innledning	2
Ordliste	4
1. Del 1 – Generelle prinsipper for jakt på kommunal grunn	5
1.1 Kommunens utmarksressurser	6
1.2 Hensyn som ligger til grunn for retningslinjene	7
1.3. Generelle prinsipper for jakt på kommunal grunn	9
2. Del 2 – Jakt på storvilt	11
2.1 Jaktbare storviltarter i Fredrikstad	12
2.2 Jakt på rådyr	13
2.3 Jakt på elg	16
2.4 Jakt på andre storviltarter	17
3. Del 3 – Jakt på småvilt	18
3.1 Jaktområder	19
3.2 Jakt på holmer og øyer	19
3.3 Jakt på småvilt i utmark og på dyrket mark	19
4. Del 4 – Retningslinjer	20
4.1 Overordnede retningslinjer for jakt	21
4.2 Jakt på storvilt	6
4.3 Retningslinjer for jakt på småvilt	2

VEDLEGG

1.2.4 Avveining av brukerinteresser

2.2 Jakt på rådyr

2.2.1 RÅDYRJAKT på eiendommer under 200 daa

2.2.2 RÅDYRJAKT på eiendommer mellom 200 daa til 600 daa

Rapportering av rådyrjakt

Ut over denne opplæringsjakta tilbys bønder med avtale om kommunal jordleie å jakte grågås, kanadagås og ringdue på dyrket mark i jakttiden. Jakt på bever kan også være aktuelt om beveren skaper store utfordringer for driften, og det har vært forsøkt andre tiltak først. Dette skal avtales nærmere etter skriftlig henvendelse, og jaktresultatet skal rapporteres senest ved jaktårets slutt, 31. mars.

Ordliste

Følgende definisjoner legges til grunn i retningslinjene:

Den frie jakt på hav og fjord	Den frie jaktretten innebærer at du kan jakte fra båt på fugl som ligger på eller flyr over sjøvann, uavhengig av tillatelse fra grunneieren. Den frie jaktretten strekker seg inn til tørt land, det vil si landarealet som til enhver tid ligger ovenfor vannkanten.
Hjortevilt	Hjort, elg, rådyr, dåhjort og villrein.
Jaktbare arter	Arter som det er åpnet for jakt på i henhold til forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseasonene fra og med 1. april 2022 til og med 31. mars 2028.
Jaktrettshaver	Enhver som har jaktrett på en eiendom. Retten til å jakte tilhører grunneier hvis ikke annet er bestemt.
Jakttider	Tidsperiode for jakt på arter i henhold til forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseasonene fra og med 1. april 2022 til og med 31. mars 2028.
Minsteareal	Størrelsen på det tellende arealet som skal legges til grunn for hvert dyr det gis fellingstillatelse på. Det er også arealstørrelsen på det minste sammenhengende området som offentlig myndighet kan godkjenne som et vald.
Småvilt	Alle arter som ikke er storvilt. Alle jaktbare fugler og arter som hare, bever, rødrev og lignende.
Storvilt	Elg, hjort, dåhjort, villrein, rådyr, villsvin, muflon, moskusfe, bjørn, ulv, jerv og gaupe.
Tellende areal	Det arealet som skal legges til grunn for beregning av antall fellingstillatelser til elg og rådyr i Fredrikstad. For elg teller produktiv og uproduktiv skog, myr og en kantsone på inntil 25 meter dyrket mark som tellende areal. For rådyr teller produktiv og uproduktiv skog, myr og dyrket mark som tellende areal.
Vald	Et areal som etter søknad er godkjent av kommunen for jakt på hjortevilt, og som tildeles fellingstillatelse.

Del 1 – Generelle prinsipper for jakt på kommunal grunn

1.1 Kommunens utmarksressurser

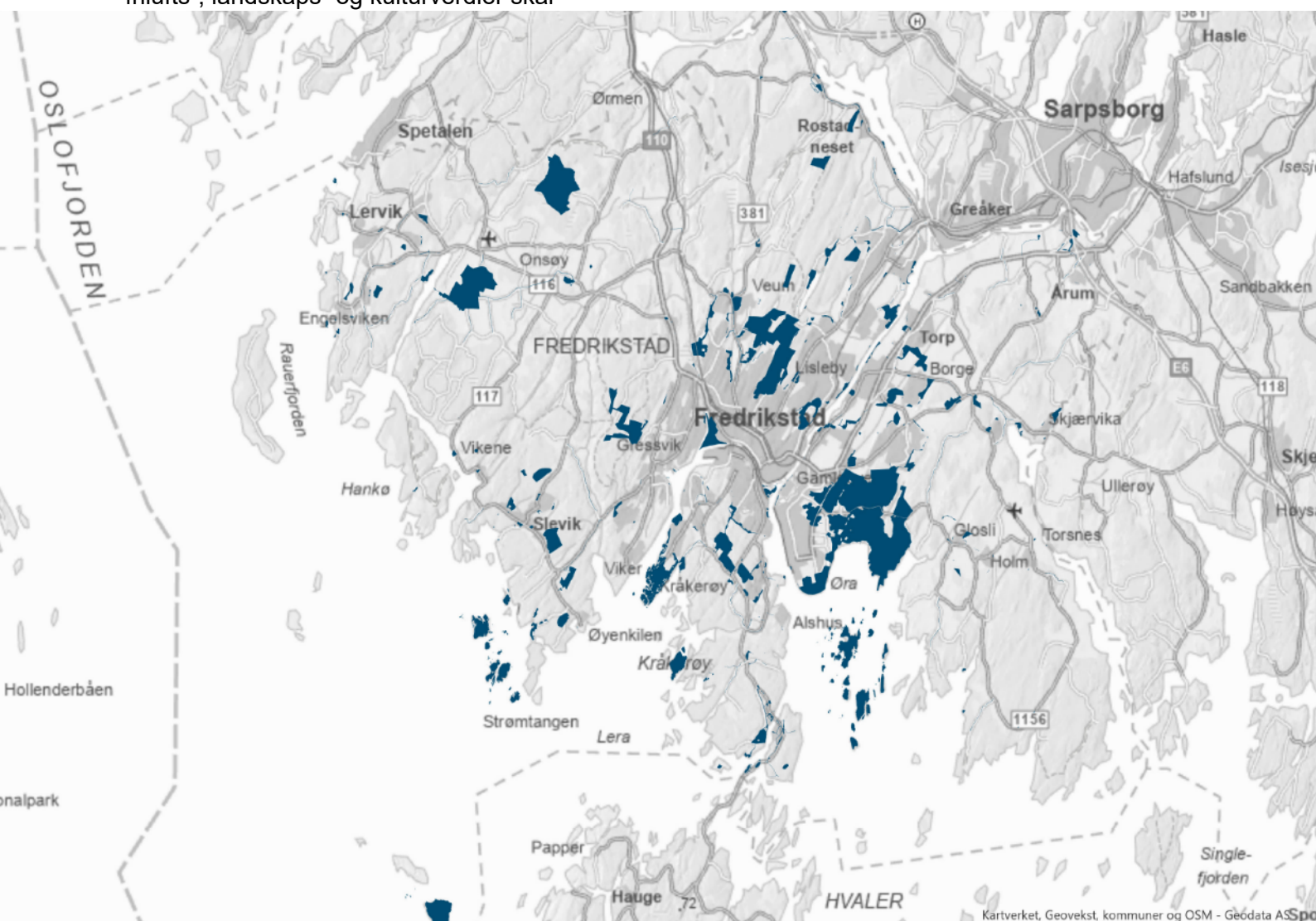
Fredrikstad kommune er grunneier av flere eiendommer med dyrket mark, skog, øyer og holmer. Flere av områdene befinner seg innenfor markagrensa, i statlig sikrede friluftsområder, i naturreservater eller i Ytre Hvaler Nasjonalpark. Kommunen er en av de største skogeierne i Fredrikstad, hvor kommuneskogen har en størrelse på 10 060 dekar, fordelt på 44 teiger. De største teigene er Elingård, Skogland, Fredrikstadmarka, Begbymarka/Gansrød, Kråkerøy og Gressvikmarka. De to førstnevnte teigene befinner seg utenfor markagrensa, mens resten av teigene er enten helt eller delvis innenfor marka. Dette har betydning for hvordan teigene bør forvaltes, og er områder der det er restriksjoner på hogst, og hvor frilufts-, landskaps- og kulturverdier skal

hensyntas.

Øyene og holmene, som kommunen eier, befinner seg langs Onsøykysten, Kråkerøyskjærgården og Øra-området.

Lyngholmen, Kverneskjær, Flatskjæra, Grindskjær, Søndre Søster og Teineholmen er særlig ettertraktede destinasjoner for jakt i Onsøy. Komplette oversikt over kommunens øyer og holmer listes opp i vedlegg 1.

På kartet under vises øyer, holmer, skogsområder, dyrket mark og andre utmarksarealer som kommunen eier i dag.

1.2 Hensyn som ligger til grunn for retningslinjene

1.2.1 BEHOVET FOR JAKT

Jakt er ansett for å være en viktig del av friluftslivet. Landbruks- og matdepartementets handlingsplan for næringsutvikling fra 2019, basert på høstbare viltressurser, nevner viktigheten av jakt som opplevelsestilbud til befolkningen, og at det kan være folkehelsefremmende aspekter ved jakt.

Ut over at jakt er en viktig fritidsaktivitet for mange, kan jakt også være viktig for å regulere enkeltbestander av arter. I Fredrikstad er det tidvis en utfordring med syke rever og harer i urbane områder, stor bestand av grågås i jordbruket, mink som ødelegger hekkingen til sjøfuglene og trafikkpåkjørslar av hjortevilt. Regulering av bestandene kan derfor være viktig fra et dyrevelferdsperspektiv, for å ivareta bestander av sårbare arter, og i tillegg fra et samfunnsmessig perspektiv for å øke trafikkssikkerheten.

1.2.2 FØRINGER FOR BRUK AV OMRÅDET

Det er utarbeidet flere lokale planer som gir føringer for bruk av kommunalt eide utmarksarealer. I kommuneplanens samfunnsdel er det vedtatt at Fredrikstad kommune skal arbeide for å sikre et bynært friluftsliv og sammenhengende ferdselsmuligheter langs elv og kyst. Dette vil gjelde både for arealer kommunen eier, og andre eiendommer i kommunen for øvrig.

I kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet, friluftsliv og marka beskrives det at kysten, elvene og bynære markaområder gir Fredrikstad et flott utgangspunkt for å kunne tilby bynært friluftsliv. Kommunen må sikre og ta vare på de grønne lungene.

Markaområdene skal ha stort nok areal til å fungere som nærturterreng for lokalmiljøet, og skal forvaltes etter flerbruksprinsipper som tar hensyn til ulike brukere. Naturvern og friluftsinnteresser vektlegges.

Sistnevnte vektlegges også i Skogforvaltningsplan for kommunal skog 2021–2030, hvor det beskrives at bynær

hogst på kommunal eiendom skal utføres med formål om vern av naturmangfold og tilrettelegging for rekreasjonsformål.

Rekreasjon og naturmangfold skal prioriteres i forvaltning av kommunalt eide områder innenfor markagrensa.

Ut over disse planene, kan det nevnes at det er utarbeidet forvaltningsplan for friluftslivsområder og statlig sikrede friluftslivsområder, som også beskriver bruken av områdene.

1.2.3 NATURMANGFOLD

Kysten og skogen i Fredrikstad huser svært mange av artene i kommunen. Det er et stort mangfold av vilt, herunder pattedyr, fugler, amfibier og reptiler. 60 prosent av artene i Norge har tilknytning til skogen, og det er kun et utvalg av pattedyr og fugler det er åpnet for jakt på.

Kommunen har et bredt spekter av arter på Norsk rødliste for arter 2021, som er en oversikt over arter som har risiko for å dø ut fra Norge. Blant artene som er registrert i Fredrikstad kan det nevnes hare, havert, ærfugl og storskarv.

Samtidig har kommunen mange arter på Fremmedartslista 2018, som er en oversikt over hvilken økologisk risiko fremmede arter kan utgjøre for naturmangfoldet i Norge. Dåhjort, kanin, sørhare og mink er eksempler på dette.

Kommunen ønsker å forhindre at disse artene sprer seg, og utkonkurrerer arter som hører naturlig hjemme i faunaen vår. Kommunens *Handlingsplan mot fremmede arter 2022–2028* viser hvor innsatsen skal rettes, og som grunneier ønsker vi at det spesielt på holmene legges til rette for jakt på fremmede arter som vil kunne true sårbare arter. Et eksempel på dette er mink, som spiser egg fra sjøfugl.

1.2.4 AVVEIING AV BRUKERINTERESSER

Som grunneier må kommunen avveie hvilke brukerinteresser man ønsker å legge til rette for på egne arealer. Jakt skal måtte utøves parallelt med at områdene også benyttes til eksempelvis telting, turgåing, riding og sykling. Hvis dette ikke lar seg gjøre av sikkerhetsmessige årsaker, skal det ikke utøves jakt. Noen opplever jaktutøvelse som utrygt, og velger å unngå områder når det jaktes. Samtidig forsøker en del jegere å unngå å jakte samtidig som det er stor utfart i skogsområdene, slik som i ferier.

Ordskyen under illustrerer noe av hva kommunens friluftsområder benyttes til. Det er viktig for kommunen at det legges til rette for flerbruk av arealene, slik at de offentlige områdene kan benyttes av mange.

1.2.5 JAKTRETT

Gjennom viltloven § 27 er det grunneier som har enerett til jakt og fangst på eiendommene sine. Fredrikstad kommune leier bort jordbruksarealene sine gjennom 10-årige leieavtaler. I tillegg har kommunen inngått en forpaktningsavtale på Elingård. I disse avtalene er det spesifisert at jaktretten ikke medfølger, og jaktretten ligger derfor i sin helhet til Fredrikstad kommune.

1.2.6 LOVER OG FORSKRIFTER

Det er primært disse lovene og forskriftene som regulerer hva det kan jaktes på, hvordan og når:

- Viltloven
- Hjorteviltforskriften
- Naturmangfoldloven
- Forskrift om jakt, felling og fangst
- Forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jakt sesongene fra og med 1. april 2022 til og med 31. mars 2028

aktivitet

1.3. Generelle prinsipper for jakt på kommunal grunn

1.3.1 GENERELT OM JAKT

Fredrikstad kommune forbeholder seg retten til å vurdere om en eiendom er jaktbar med tanke på sikkerhet, ferdsel og lignende, og kan til enhver tid vurdere en eiendom som uegnet for jaktutøvelse.

All jakt leies ut vederlagsfritt.

1.3.2 INNGÅELSE AV AVTALER OM JAKT

Fredrikstad kommune står fritt til å lage avtaler med organisasjoner, enkeltpersoner eller valdledere om jakt på kommunal grunn.

Kommunen kan også inngå avtaler om at kommunal grunn kan inkluderes som tellende areal i vald, uten at det skal utøves jakt der. Dette kan for eksempel være nyttig i tilfeller hvor det er behov for økt jaktuttak av elg og rådyr for å nå kommunale målsettinger.

Kommunen ser det som særlig aktuelt å inngå avtaler om jakt med Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold. I Fredrikstad er det fire lokallag, med totalt 920 medlemmer (2017). Borge JFF, Fredrikstad og omegn JFF, Kråkerøy JFF og Onsøy JFF har som hovedmålsetting å ivareta medlemmenes interesser innen jakt, fiske, annet friluftsliv og naturforvaltning.

Kommunens største skogarealer (Gansrød, Skogland og Elingaard) skal primært benyttes til opplæringsjakt og kurs.

Fredrikstad kommune har i dag avtale med lokallagene til Norges Jeger- og

Fiskerforbund om at den kommunaleide skogen kan brukes til opplæring i jakt på småvilt og rådyr for ungdom.

1.3.3 SIKKERHET OG OPPLÆRING

God jaktetikk er en av grunnsteinene i norsk jegeropplæring, gjennom kravet om human jakt. Hovedprinsippet er at alt vilt skal avlives uten unødige lidelser. Utøvelse av jakt på kommunal grunn skal skje på en etisk forsvarlig måte.

Det kan være utfordrende for nye jegere uten eget jaktterreng å få nødvendig jaktopplæring. Flere av de kommunale arealene avsettes til dette, og legger dermed til rette for trygg og god jakt for nye jegere, samt gir økt mulighet for jakt for innbyggerne, uavhengig av økonomi og grunneiendomsforhold. Rådyrjakt på egnede områder avsettes til opplæringsjakt, gjennom avtaler med lokale jeger- og fiskerforeninger. Det legges også til rette for at nye jegere blir prioritert i enkelte av elgvaldene.

Del 2 – Jakt på storvilt

2.1 Jaktbare storviltarter i Fredrikstad

I Fredrikstad kommune er det faste bestander av storviltartene elg, rådyr og dåhjort. I tillegg er det streifende dyr av hjort og villsvin, og i svært sjeldne tilfeller ulv og gaupe. Dette kapittelet vil omtale hvilke arter av storvilt det skal tillates jakt på, på kommunal grunn.

2.1.1 HJORTEVILT

Jakt på rådyr og elg i Fredrikstad kommune bestemmes gjennom lokal forskrift om jakt etter hjortevilt i Fredrikstad kommune. Det er en lang tradisjon for jakt på elg og rådyr i kommunen, og i nyere tid har forskrift om adgang til jakt etter elg og rådyr blitt revidert i to tilfeller, henholdsvis 2019 og 2023, hvor man har justert minsteareal og tellende areal i kommunen.

Minstearealet for godkjenning av vald og fellingstillatelse er som angitt i tabellen:

Kommune/del av kommune	Elg: Minsteareal i daa	Rådyr minsteareal i daa
Fredrikstad, vest for Glomma (Rolvsøy, Veum og Onsøy)	3000	200
Fredrikstad, øst for Glomma (Borge og Torsnes)	4000	200
Kråkerøy	7500	200

For elg teller produktiv og uproduktiv skog, myr og en kantsone på inntil 25 meter dyrket mark som tellende areal. For rådyr teller produktiv og uproduktiv skog, myr og dyrket mark som tellende areal.

Det er ikke åpnet for jakt på elg og rådyr på Rauer.

I tillegg til rådyr og elg har også Fredrikstad hjort og dåhjort innenfor kommunegrensene. Førstnevnte art finnes i et fåtall, og er ikke åpnet opp for jakt på. Arten vil således ikke beskrives i disse retningslinjene. Dåhjort har kommunen en bestand av på om lag 100–200 dyr, som primært lever på Hankø. Det er også forekomster av arten på fastlandet i Onsøy.

Overordnet legger primært hjorteviltforskriften føringer for forvaltningen av hjortevilt. Forvaltningsprinsippet i hjorteviltforskriftens § 1 slår fast at forvaltningen av hjortevilt skal

ivareta bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene. Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

I Fredrikstad er det utfordringer med trafikkpåkjørslar av hjortevilt. Kommunen har mange veier med stor trafikkbelastning. Firefelts motorveg (E6) gjennom Råde og Sarpsborg antas å utgjøre en markant barriere for elgbestanden i nord.

Kommunen vedtok sist i 2019 kommunale målsettinger for forvaltningen av hjortevilt, vedlegg 2. Overordnet målsetting er at Fredrikstad kommune skal ha en sunn og produktiv elg- og rådyrstamme, som er bærekraftig i henhold til beitetilgang, skade på innmark og trafikk, og på et nivå som ivaretar leveområdenes produktivitet og biologiske mangfold. Innenfor disse rammene skal hjorteviltet forvaltes til det beste for verdiskapningen i landbruksnæringen og lokale jegerinteresser. I tillegg angis det konkrete mål for elg- og rådyrforvaltningen.

Det er viktig for Fredrikstad kommune som en stor grunneier å jobbe aktivt for å bidra til at målene nås, og styre jakta på egen grunn slik at den er i tråd med målsettingene. Konflikter med trafikkpåkjørslar av hjortevilt skal tillegges stor vekt i forvaltningen i Fredrikstad.

2.1.2 ANDRE STORVILTARTER

Som nevnt innledningsvis, forekommer det streifende dyr av villsvin i kommunen. Dette vil bli omtalt nærmere i kapittel 2.4.1.

Det er lite sannsynlig at det vil kunne jantes på rovdirene ulv, gaupe, bjørn og jerv i kommunen. De to førstnevnte artene har forekommet innenfor kommunegrensene i svært sjeldne tilfeller, og vil bli omtalt nærmere i kapittel 2.4.3.

2.2 Jakt på rådyr

De fleste kommunale skogeiendommene inngår i dag i rådyrvald. Disse eiendommene er av ulik størrelse, og størrelsen har betydning for hvordan eiendommene forvaltes. Dette kapitlet er delt i tre underkapitler basert på eiendommenes størrelse:

- Eiendommer under 200 daa.
- Eiendommer mellom 200 daa til 600 daa.
- Eiendommer fra 600 daa.

Det knytter seg flere retningslinjer til de største eiendommene.

Formålet med bortleie av små arealer er å bidra til å øke valdets tellende areal, for å sikre et høyere jaktuttak.

Felles for alle vald som består av hele eller deler av kommunal grunn er at fellingsresultatet skal rapporteres innen 14 dager etter endt jakt, senest 6. januar. Ved uteblivelse av rapport innen fristen, vil kommunen vurdere å avslutte leieavtale og/eller trekke ut eiendommene fra valdet fra neste jaktår. Dette er også hjemlet i hjorteviltforskriften § 32.

2.2.1 RÅDYRJAKT PÅ EIENDOMMER UNDER 200 DAA

Små eiendommer på mindre enn 200 daa kan tilknyttes eksisterende rådyrvald som grenser til eiendommen(e). En forutsetning for inkludering av kommunal grunn er at valdet tilstreber å skyte kvoten fullt ut ved kvoter på færre enn 10 dyr, og at avskytingen er i tråd med kommunale målsettinger for hjortevilt. Dersom dette ikke gjøres, kan Fredrikstad kommune trekke eiendommene ut av valdet fra og med neste jaktår.

Dersom to eller flere vald ønsker jaktretten på eiendommene til kommunen, vil fordelingen gjøres gjennom loddtrekning. Varigheten på jaktretten vil i hovedsak være i tre år, men kommunen kan vurdere kortere eller lengre perioder der det er hensiktsmessig. Partene har likevel mulighet til å si opp avtalen etter endt jaktår om ønskelig.

2.2.2 RÅDYRJAKT PÅ EIENDOMMER MELLOM 200 DAA TIL 600 DAA

Eiendommer mellom 200 daa til 600 daa kan tilknyttes eksisterende rådyrvald, eller opprettes som egne vald. I tilfeller hvor det vurderes som mer hensiktsmessig å opprette nye vald på kommunal grunn, skal dette gjennomføres som beskrevet i neste kapittel 2.2.3.

Rådyrvald som har flere mindre teiger av kommunal eiendom som til sammen utgjør mer enn 200 daa faller også inn under denne avtalen.

Det skal inngås skriftlig avtale med valdleder om inkludering av kommunal eiendom i valdet. Avtalen inngås under forutsetning om at valdet tilstreber å skyte kvoten fullt ut ved kvoter på færre enn 10 dyr, og at avskytingen er i tråd med kommunale målsettinger for hjortevilt. Valdleder skal tilby ungdom eller uerfarne jegere jakt, og det gjennomføres minst én dags jaktopplæring for hvert dyr som valdet er tildelt ekstra som følge av kommunal grunn som er tillagt valdet.

Dersom dette ikke gjøres, kan Fredrikstad kommune trekke eiendommene ut av valdet fra og med neste jaktår.

Dersom to eller flere vald ønsker jaktretten på eiendommene til kommunen, vil fordelingen gjøres gjennom loddtrekning. Varigheten vil i hovedsak være på tre år, men kommunen kan vurdere kortere eller lengre perioder der det er hensiktsmessig. Partene har likevel mulighet til å si opp avtalen etter endt jaktår om ønskelig.

Rapportering av rådyrjakt

Det sendes årlig inn en egen rapport fra valdleder med dato for gjennomført opplæring og deltagerliste, samt en beskrivelse av hvordan jakta har vært utført. Rapporten leveres inn senest ved jaktårets slutt, 31. mars. Ved manglende innlevering av rapport kan kommunen si opp avtalen og trekke eiendommen ut av valdet neste jaktår. Det må da søkes på nytt om å inkludere kommunal grunn i valdet.

2.2.3 RÅDYRJAKT PÅ EIENDOMMER OVER 600 DAA

Eiendommer som er større enn 600 daa skal som hovedregel forvaltes gjennom egne etablerte vald. Valdene består kun av kommunal grunn.

Det er i dag etablert tre slike vald; B06 Gansrød, O05 Skogland og O11 Elingaard. De kommunale valdene innehar følgende kvoter:

Vald	Tellende areal	Kvote (antall dyr)
Gansrød B06	3532 daa	17
Skogland O05	1063 daa	5
Elingård O11	996 daa	4

Det stilles flere krav til avtale om jakt på kommunens største eiendommer. På bakgrunn av at det spesielt er disse arealene som benyttes av allmenheten til friluftsliv, er det viktig at det tas hensyn til flere brukergrupper.

Jakta skal leies ut fortrinnsvis til lokale jeger- og fiskerforeninger, og det skal legges til rette for jakt kun for nye og uerfarne jegere. Jakta skal ha til hensikt å lære opp jegere i sikker og etisk god jaktutøvelse. Mange nye jegere har vanskeligheter med å komme seg ut på jakt, da det kan være vanskelig å få tilgang til jaktterreng og man er avhengig av opplæring utover det et jegerprøvekurs tilbyr. Jegere med mer enn 5 års erfaring på arten det arrangeres kurs på får ikke delta under jakta, annet enn som faddere eller kursholdere.

Det skal inngås skriftlig avtale med leder av jeger- og fiskerforeningen. Avtalen inngås under forutsetning om at valdet tilstreber å skyte kvoten fullt ut ved kvoter på færre enn 10 dyr, og at avskytingen er i tråd med kommunale målsettinger for hjortevilt. Kvoten skal kun fylles under jaktopplæring og jaktkurs. Jakt utenom jaktopplæring og jaktkurs tillates ikke. Avtalen er løpende, men kan sies opp etter endt jakt sesong av begge parter.

Eventuell bruk av hund skal være slik at den tar hensyn til primærnæring og rekreasjon, ved at hunden ikke gjør utfall mot dyr og mennesker under jaktutøvelsen. Hundefører skal ha kontroll på hunden til enhver tid.

Det skal oppnevnes en valdleder innen jaktårets start, og denne personen har ansvar

for løpende dialog med kommunen. Ansvarlig jeger- og fiskerforening sender inn datoer for planlagt jaktopplæring til kommunen senest 05. august. Det skal samtidig sendes inn kart over planlagte poster. Det skal ikke jaktes i nærheten av hester eller ryttere ved gårder. Postene må plasseres slik at det tar hensyn til dette. Kommunen som grunneier har mulighet til å bestemme at poster skal fjernes ved hensyn til andre interesser.

Valdleder skal i tillegg til innsendelse av ordinær fellingsrapport, sende inn en egen rapport fra jeger- og fiskerforeningen med deltakerliste og kurs registrert i studieforbundet eller NJFF, samt en beskrivelse av hvordan jakta er utført. Rapporten leveres inn senest ved jaktårets slutt, 31. mars. Ved manglende innlevering av rapportering kan kommunen si opp avtalen fra neste jaktår.

Det kan gjennomføres tre former for jaktopplæring i valdene:

1. Jaktopplæring med fadder

Jakta skal være for nye og/eller uerfarne jegere bosatt i kommunen, det være seg om de nylig har gjennomført jegerprøven eller om de ikke har vært med på denne formen for jakt tidligere.

Fadderen har ansvar for å gjøre jegeren trygg i jaktsituasjonen, og skal legge til rette for god jaktutøvelse. Fadderen kan la jegeren stå alene på post så lenge dette er forsvarlig.

2. Introjakt

Introjakt er åpen for alle, uavhengig av om de er bosatt i eller utenfor Fredrikstad kommune. NJFF tilbyr introjakt for nye jegere, og for de jegere som ønsker å lære en ny jaktform.

Svært mange nye jegere har vanskeligheter med å komme seg ut på jakt. Det er mange barrierer for nybegynnere, og nær halvparten av de som tar jegerprøven blir aldri jegere. NJFF kan tilby jaktopplæring med erfarne instruktører.

For å bli med på introjaktene må jegeren ha eget våpen, og jegeren må ha skutt nok med dette på forhånd til å bruke det sikkert.

Introjakten har en teoridel og en praktisk del. Under teoridelen skal erfarne instruktører gå gjennom informasjon om viltarten, ulike

jaktformer, aktuelt utstyr som brukes samtidig som human og sikker jakt vektlegges.

I praksisdelen av introjakten følges jegerne av erfarne instruktører under praktisk jakt på viltarten. Dersom det blir felling vil behandling av felt vilt bli demonstrert i praksis.

3. Opplæring med hund

Tilbud til jegere som er uerfarne med bruk av hund i jakta, slik at de kan være med sammen med hunder/eiere med erfaring.

Dette tilbudet vil være åpent for de som har hunderaser som normalt benyttes under jakt på rådyr.

Akkurat som introjakt vil denne opplæringen bestå av en teoridel og en praktisk del. Under teoridelen går erfarne instruktører gjennom hvordan jakten utføres samt hvilke øvelser som kan være aktuelle for hundeeieren å fokusere på i forkant. Under praksisdelen følger eleven med erfarne hundeførere i den praktiske jakta.

2.3 Jakt på elg

De fleste skogeiendommene til kommunen inngår i elgvald, hvor de største sammenhengende områdene er Elingård, Skogland, Fredrikstadmarka, Begbymarka/Gansrød, Kråkerøy og Gressvikmarka.

Fredrikstad kommunes eiendommer kan tilknyttes eksisterende vald som har tilgrensende arealer. Det skal inngås skriftlig avtale med valdleder om inkludering av kommunal grunn. Avtalen inngås under forutsetning om at valdet tilstreber å skyte kvoten fullt ut, og at avskytingen er i tråd med kommunale målsetninger for hjortevilt. Dersom dette ikke gjøres, kan Fredrikstad kommune trekke eiendommene ut av valdet fra og med neste jaktår.

Dersom to eller flere ulike vald ønsker jaktretten på eiendommene, vil fordelingen gjøres gjennom loddtrekning samtidig med at en eventuell bestandsplan rulleres. Partene har likevel mulighet til å si opp avtalen etter endt jaktår om ønskelig.

Kommunen kan inngå avtaler om at kommunal grunn inkluderes som tellende areal i vald, uten at det skal utøves jakt der. Dette kan for eksempel være nyttig i tilfeller hvor det er behov for økt jaktuttak av elg og rådyr for å nå kommunale målsettinger, og hvor deler av arealet er uegnet for å drive jakt på.

Det er viktig for kommunen som grunneier å bidra til å nå de kommunale målsettingene, og spesielt for elgforvaltningen ønskes det at eldre okser skal ivaretas. Dette sikres gjennom bestemmelser om avskyting av piggokser i retningslinjene.

For å sikre etisk forsvarlig jakt legges det også opp til at kommunen vil vurdere å trekke eiendommene ut av vald etter endt jaktsesong dersom det skytes ku fra kalv.

Det må deretter søkes på nytt til kommunen om å innlemme eiendommene i valdet.

2.4 Jakt på andre storviltarter

2.4.1 VILLSVIN

Villsvin er en fremmed art som er uønsket i norsk fauna. Arten har foreløpig ingen fast bestand i kommunen, men det forekommer streifende dyr.

Fredrikstad kommune har, i samarbeid med Villsvinprosjektet, fått utarbeidet en grunneierbasert tiltaksplan for villsvin. Dette innebærer at man med bakgrunn i elgvaldene har opprettet avtaler om jakt på villsvin. Det er foreløpig opprettet avtaler om jakt på villsvin i elgvaldene i Onsøy, Thorsø, nordre Borge, Borge og Elinborg-Hankø. Kommunal grunn inngår i flere av disse valdene.

Det jobbes med å inngå flere avtaler i kommunen, og Fredrikstad kommune ser det som aktuelt å stille sine arealer til disposisjon om det er behov for jakt på arealer som ikke inngår i dagens avtaler.

Jakttiden på villsvin er 01.04.–31.03. Sugge som har diende unger er fredet, men ungene er jaktbare hele året.

2.4.2 DÅHJORT

Dåhjort er definert som en fremmed art. Forvaltningen av dette hjorteviltet skiller seg fra elg og rådyr ved at det ikke etableres vald eller tildeles kvoter. Arten kan kun jaktes på med rifle.

Det tillates ikke jakt på dåhjort på kommunale eiendommer.

2.4.3 STORE ROVDYR

Fredrikstad kommune inngår i ulvesonen, hvor det er fastsatt mål om at revirene produserer et visst antall ungekull i året. Det er ingen ulverevir i kommunen, og det sjeldent streifende dyr forekommer.

Kommunen inngår også i forvaltningsområder for gaupe, hvor myndighetene kan åpne for kvotejakt i de ulike rovviltregionene. Det er ikke en bestand av gauper i kommunen.

Fredrikstad inngår ikke i forvaltningsområde for bjørn eller jerv.

Det legges ikke opp til jakt på store rovdyr på kommunal grunn.

2.4.4 ANDRE STORVILTARTER

Artene villrein, muflon, moskusfe forekommer ikke i kommunen, og er ikke vurdert nærmere.

Det er ikke åpnet for jakt på hjort i Fredrikstad, og det er derfor ikke vurdert retningslinjer for jakt på arten.

Del 3 – Jakt på småvilt

3.1 Jaktområder

Jakt på småvilt i Fredrikstad skjer i stor grad i skogen og på sjøen. Det forekommer også jakt på dyrket mark, samt ved elver og bekker.

3.2 Jakt på holmer og øyer

Kommunen er grunneier av 15 øyer og holmer og eier ytterligere 2 øyer sammen med Oslofjordens Friluftsråd. Komplette oversikt vises i vedlegg 1.

3.2.1 JAKT PÅ SJØFUGL

Sjøfugljakta skiller seg noe fra annen jakt, ved at det er fri jakt på hav og fjord. Den frie jaktretten innebærer at du kan jakte fra båt på fugl som ligger på eller flyr over sjøvann, uavhengig av tillatelse fra grunneieren. Jaktretten strekker seg inn til tørt land, det vil si landarealet som til enhver tid ligger ovenfor vannkanten. Jaktretten i fjord og på hav varierer dermed med flo og fjære.

Fredrikstad kommune anser den frie jakta som viktig, da den er enklere å benytte seg av for allmenheten nettopp på bakgrunn av at den ikke krever grunneiertillatelse. Utover den frie jakta stiller kommunen sine øyer og holmer til disposisjon for jakt. Selv om arealene er særlig viktige som et samlet fritids- og rekreasjonstilbud i skjærgården, vurderes det at disse aktivitetene har avtatt på høsten, noe som gjør at det er rom for jakt.

Sjøfugljakt på kommunens øyer og holmer kan utføres uten å søke tillatelse. Det er den enkeltes jegers ansvar å utøve jakt på en sikker måte og med god jaktetikk.

Hvis kommunen ser at det blir utfordringer knyttet til ulovlig jakt, gjenlegging av døde dyr eller ammunisjon på holmene, vil det innføres søknadsplikt.

3.2.1 JAKT PÅ ANNET SMÅVILT

Jakt på småvilt som villmink, sørhare, hare og kanin kan utføres uten å søke tillatelse på kommunens øyer og holmer. Det er den enkeltes jegers ansvar å utøve jakt på en sikker måte og med god jaktetikk.

3.3 Jakt på småvilt i utmark og på dyrket mark

Fredrikstad kommune ønsker at jakt på småvilt skal tilbys nye og uerfarne jegere. Dette skal gjennomføres ved å inngå avtaler med lokale jeger- og fiskerforeninger som arrangerer opplæringskurs.

Jeger- og fiskerforeningene kan ikke gjennomføre jakt utenom jaktopplæring og jaktkurs. Ansvarlig jeger- og fiskerforening sender inn planlagte datoer for jaktopplæring til kommunen innen 15. september. Det skal sendes inn en egen rapport fra jeger- og fiskerforening med deltagerliste og kurs registrert i studieforbundet eller NJFF, samt en beskrivelse av hvordan jakta har utført. Rapporten leveres inn senest ved jaktårets slutt, 31. mars. Ved manglende innlevering av rapportering kan kommunen si opp avtalen fra neste jaktår.

Ut over denne opplæringsjakta tilbys bønder med avtale om kommunal jordleie å jakte grågås, kanadagås og ringdue på dyrket mark i jakttiden. Jakt på bever kan også være aktuelt om beveren skaper store utfordringer for driften, og det har vært forsøkt andre tiltak først. Dette skal avtales nærmere etter skriftlig henvendelse, og jaktresultatet skal rapporteres senest ved jaktårets slutt, 31. mars. Ved manglende innlevering av rapportering kan kommunen velge å ikke gi jakttillatelse til jeger ved senere anledning.

Del 4 – Retningslinjer

4.1 Overordnede retningslinjer for jakt

Prinsipper for jakt på kommunal grunn

- Arealer med utfordringer knyttet til sikkerhet, ferdsel og lignende skal ikke benyttes til jakt.
- Fredrikstad kommune forbeholder seg retten til å vurdere om en eiendom er jaktbar med tanke på sikkerhet, ferdsel og lignende, og kan til enhver tid vurdere en eiendom som uegnet for jaktutøvelse.
- Fredrikstad kommune står fritt til å lage avtaler med organisasjoner, enkeltpersoner eller valdledere om jakt på kommunal grunn. Jeger- og fiskerforeninger prioriteres.
- Kommunen kan også inngå avtaler om at kommunal grunn kan inkluderes som tellende areal i elg- og rådyrvald, uten at det skal utøves jakt der.
- Jakt på Elingård, Skogland og Gansrød skal som hovedregel forbeholdes opplæringsjakt for nye og uerfarne jegere, dette sikres gjennom avtale med lokale jeger- og fiskerforeninger.
- Det skal ikke felles mordyr fra årsunger.
- Jakten skal tilbys vederlagsfritt.

Jegere som jakter på kommunal grunn skal:

- Ha betalt jegeravgiften.
- Sørge for sikker bakgrunn for skudd.
- Ta spesielt hensyn til hus, hytter og områder der mange ferdes.
- Ikke skyte inn i flokk.
- Sørge for rask og human avliving.
- Ikke skyte på for langt hold.
- Respektere andre brukere av naturen, herunder andre jegere. Det skal ikke jaktes i umiddelbar nærhet til andre brukere av områdene.
- Sette minst mulig spor etter seg. Tomhylser, emballasje og annet avfall skal fjernes. Dyreskrotter skal ikke legges igjen på kommunal grunn eller kastes på sjøen, men tas med hjem.

4.2 Jakt på storvilt

Rådyr

- Fellingsresultatet skal rapporteres innen 14 dager etter endt jakt, senest 6. januar. Ved uteblivelse av rapport innen fristen, kan kommunen avslutte leieavtale og/eller trekke ut eiendommene fra valdet fra neste jaktår.

På eiendommer mindre enn 200 daa:

- Små eiendommer på mindre enn 200 daa kan tilknyttes eksisterende rådyrvald som grenser til eiendommene.
- Dersom to eller flere vald ønsker jaktretten på eiendommene til kommunen, vil fordelingen gjøres gjennom loddtrekning. Varigheten vil i hovedsak være på tre år, men kommunen kan vurdere kortere eller lengre perioder der det er hensiktsmessig. Partene har likevel mulighet til å si opp avtalen etter endt jaktår om ønskelig.

På eiendommer mellom 200–600 daa:

- Eiendommer mellom 200 daa til 600 daa kan tilknyttes eksisterende rådyrvald eller opprettes som nye vald. I tilfeller hvor det vurderes som mer hensiktsmessig å opprette nye vald på kommunal grunn, skal dette gjennomføres som beskrevet i kapittel 2.2.3.
- Det skal inngås skriftlig avtale med valdleder om inkludering av kommunal eiendom i valdet. Avtalen inngås under forutsetning om at valdet tilstreber å skyte kvoten fullt ut ved kvoter på færre enn 10 dyr, og at avskytingen er i tråd med kommunale målsettinger for hjortevilt. Dette gjelder også for rådyrvald som har flere mindre teiger av kommunal eiendom som til sammen utgjør mer enn 200 daa.
- Valdleder skal tilby ungdom eller uerfarne jegere jakt, og det gjennomføres minst én dags jaktopplæring for hvert dyr som valdet er tildelt ekstra som følge av kommunal grunn som er tillagt valdet.
- Dersom to eller flere vald ønsker jaktretten på eiendommene til kommunen, vil fordelingen gjøres gjennom loddtrekning. Varigheten vil i hovedsak være på tre år, men kommunen kan vurdere kortere eller lengre perioder der det er hensiktsmessig. Partene har likevel mulighet til å si opp avtalen etter endt jaktår om ønskelig.

På eiendommer over 600 daa:

- Eiendommer som er større enn 600 daa skal som hovedregel forvaltes gjennom egne etablerte vald.
- Eiendommene skal som hovedregel beholdes jaktopplæring. Opplæringen skal gjennomføres på en av følgende måter:
 - Jaktopplæring med fadder
 - Jakta skal være for nye og/eller uerfarne jegere bosatt i kommunen.
 - Fadderens skal gjøre jegeren trygg i jaktsituasjonen. Fadderens kan la jegeren stå alene på post så lenge dette er forsvarlig.
 - Fadderens må være registrert i Jegerregisteret og ha betalt jegeravgift i minst 3 år. Fadderens må også ha betalt jegeravgift for det aktuelle jaktåret.
 - Opplæringsjeger som er under 18 år skal ha foreldrenes/foresattes samtykke. Alle opplæringsjegere skal selv ha bestått jegerprøven.
 - Deltakerne skal ha skutt minst 50 skudd med våpenet de skal benytte til jakta.
 - Introjakt
 - Jakta er for nye jegere, og for de jegere som ønsker å lære en ny jaktform
 - Jakta er åpen for alle, uavhengig av om de er bosatt i eller utenfor Fredrikstad kommune.
 - Deltakerne skal ha skutt minst 50 skudd med våpenet de skal benytte til jakta.
 - Opplæring med hund
 - Åpent for de som har hunderaser som normalt benyttes under jakt på rådyr.
- Det skal inngås skriftlig avtale med leder av den lokale jeger- og fiskerforeningen. Avtalen inngås under forutsetning om at valdet tilstreber å skyte kvoten fullt ut ved kvoter på færre enn 10 dyr, og at avskytingen er i tråd med kommunale målsettinger for hjortevilt.
- Jakt utenom jaktopplæring og jaktkurs tillates ikke.
- Jakten skal leies ut fortrinnsvis til lokale jeger- og fiskerforeninger, for å legge til rette for jakt for nye, uerfarne jegere med tilknytning til Fredrikstad.
- Jegere med mer enn 5 års erfaring på arten det arrangeres kurs på får ikke delta under jakta, annet enn som faddere eller kursholdere.
- Eventuell bruk av hund skal være slik at den tar hensyn til primærnæring og rekreasjon.

Elg

- Fredrikstad kommunes eiendommer kan tilknyttes eksisterende vald som har tilgrensende arealer.
- Det skal inngås skriftlig avtale med valdleder om inkludering av kommunal grunn. Avtalen inngås under forutsetning om at valdet tilstreber å skyte kvoten fullt ut, og at avskytingen er i tråd med kommunale målsetninger for hjortevilt.
- Det skal ikke felles okser med 8 pigger eller mer i vald hvor kommunal grunn inngår. Ved skyting av et slikt dyr kan kommunen vurdere å melde eiendommen(e) ut av valdet etter endt jakt sesong. Dette gjelder uavhengig av om eiendommen inngår i et vald som er i et bestandsplanområde eller om valdet har rettet avskyting.
- Det skal ikke skytes ku fra kalv. Ved skyting av mordyr kan kommunen vurdere å melde eiendommen(e) ut av valdet etter endt jakt sesong.
- For vald som har kommunal eiendom på over 3000 daa stilles det krav til at to uerfarne jegere får delta i jakta.

Andre storviltarter

- Det kan jaktes på villsvin på kommunal grunn etter avtale.
- Det skal ikke jaktes på dåhjort, store rovdyr eller andre storviltarter som ikke er omtalt i planen.

4.3 Retningslinjer for jakt på småvilt

Der annet ikke fremgår av grunneieravtaler, gjelder følgende:

- Jakt på sjøfugl og annet småvilt, som villmink, sørhare, hare og kanin, på kommunens øyer og holmer kan utføres uten å søke tillatelse.
- Jakt på småvilt i utmark skal gjennomføres ved å inngå avtaler med lokale jeger- og fiskerforeninger som arrangerer opplæringskurs.
- Jeger- og fiskerforeningene kan ikke gjennomføre jakt utenom jaktopplæring og jaktkurs.
- Bønder med avtale om kommunal jordleie kan etter skriftlig avtale jakte jaktbare arter av gås, bever og ringdue på dyrket mark i jakttiden.

Vedlegg 1

KOMMUNALE ØYER OG HOLMER

Navn på lokalitet	Gårds- og bruksnummer
Lyngholmen	62/132
Rakholmen	63/222
Fredrikstadholmen	63/49
Kverneskjær	62/132
Luseskjær	62/132
Fanterenna	62/133
Svartskjær	62/133
Knappen	62/133
Olaskjæret	62/133
Brotta	62/133
Grindskjæret	62/133
Søndre Søster	61/1
Tjeldholmen	426/2
Kråka	425/19
Glufsa	425/62
Flatskjæra	62/133, sammen med Oslofjordens Friluftsråd
Teineholmen	112/29, sammen med Oslofjordens Friluftsråd.

Vedlegg 2

KOMMUNAL MÅLSETTING FOR HJORTEVILTFORVALTNINGEN I FREDRIKSTAD

Vedtatt av bystyret 07.11.2019 (bystyresak 149/19)

1. Overordnet kommunal målsetting

Fredrikstad kommune skal ha en sunn og produktiv elg- og rådyrstamme, som er bærekraftig i henhold til beitetilgang, skade på innmark og trafikk, og på et nivå som ivaretar leveområdenes produktivitet og biologiske mangfold.

Innenfor disse rammene skal hjorteviltet forvaltes til det beste for verdiskapningen i landbruksnæringen og lokale jegerinteresser.

Jakt etter hjortevilt i Fredrikstad kommune skal foregå innenfor rammene av gjeldende lovverk og i henhold til viltloven § 19 om human jakt.

2. Mål for hjorteviltforvaltningen

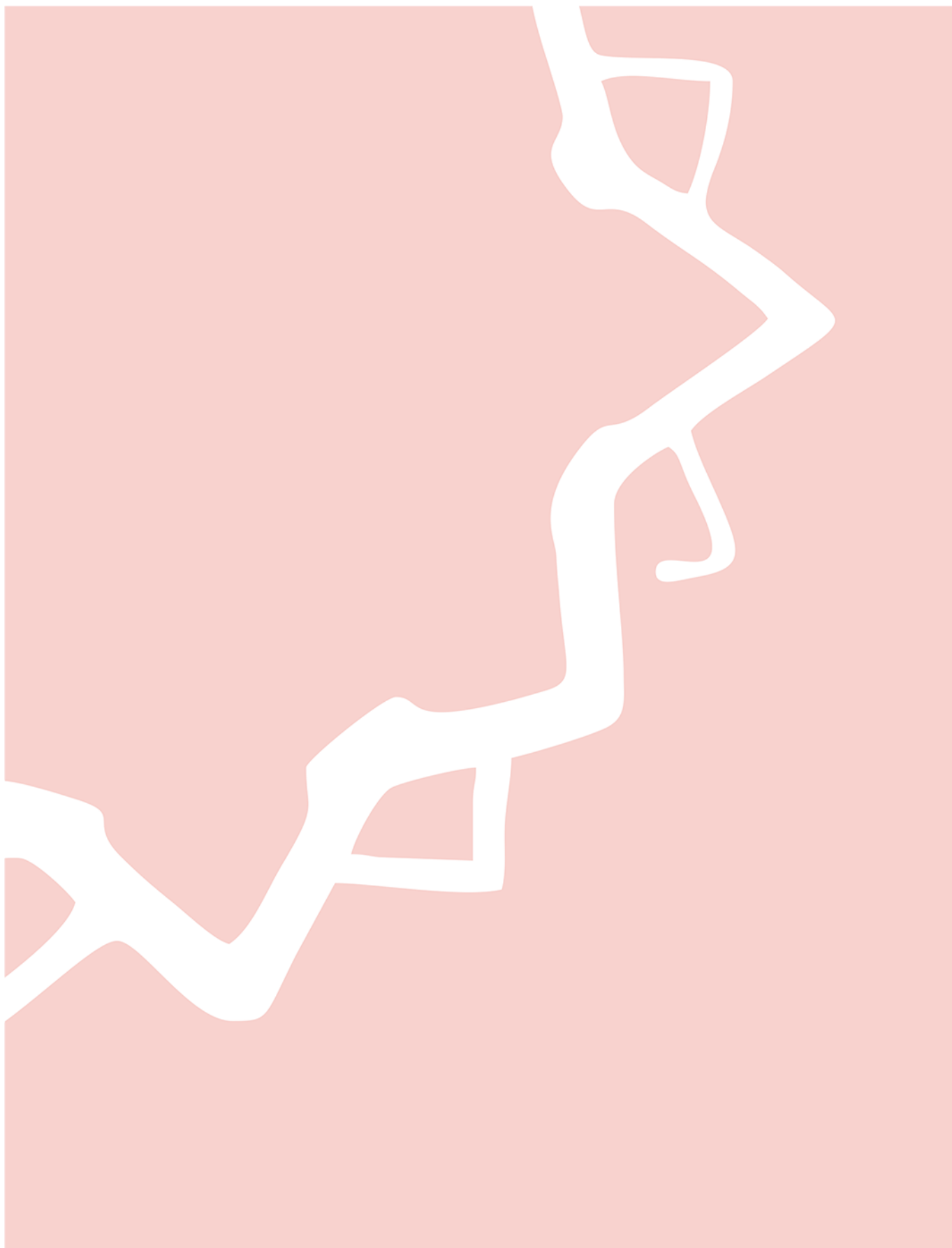
2.1 Mål for elgforvaltningen

- Fredrikstad kommune ønsker en fortsatt verdiskapende elgbestand.
- Bestandstettheten av elg skal overstige 0,5 felt elg per jegerdag x 10 og være mindre enn 0,5 sett elg per jegerdag.
- Beiteutnyttelsen skal ikke overstige 35 prosent av siste års skuddproduksjon på prefererte beitearter (ROS). Beitetaksering skal foretas hvert tredje år.
- Beiteutnyttelsen skal i gjennomsnitt ikke overstige 10 prosent av siste års skuddproduksjon av bjørk.
- Antall elgpåkjørsler langs vei skal ikke overstige 8 elg årlig, og antall trafikkdrept elg skal ikke overstige 7,5 prosent av årlig jaktuttak. Kommunen har ansvar for registrering av fallvilt og igangsetting av eventuelle tiltak.
- Sett kalv per ku skal overstige 0,80, målt ved *sett elg*.
- Sett kalv per kalvku skal overstige 1,40 (40 prosent tvillingandel), målt ved *sett elg*.
- Slaktevekten på kalv skal overstige 60 kg.
- Sett ku per okse skal ikke overstige 2:1 for kommunen samlet.
- Gjennomsnittlig alder for eldre dyr skal være minimum 4 år. Kommunen har ansvar for å gjennomføre aldersregistreringer.
- Lavere jakttrykk på eldre okser.

2.2 Mål for rådyrforvaltningen

- Fredrikstad kommune ønsker en fortsatt verdiskapende rådyrbestand.
- Antall rådyrpåkjørsler langs vei skal ikke overstige 110 rådyr årlig. Kommunen har ansvar for registrering av fallvilt og igangsetting av eventuelle tiltak.

Kommunen kan vurdere uttak av hjortevilt utenom ordinær jakt, men da i tråd med naturmangfoldloven § 18.

Alle foto: Mostphotos

FREDRIKSTAD KOMMUNE